

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST

STATUT CENTRALNE BANKE CRNE GORE ("Službeni list CG", br. 83/17 od 11.12.2017, 3/20 od 23.01.2020. god. i 129/22 od 25.11.2022.)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) je samostalna organizacija koja obavlja funkcije utvrđene Ustavom Crne Gore, Zakonom o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 40/10, 46/10, 06/13 i 70/17) - (u daljem tekstu: Zakon) i drugim zakonima.

U ostvarivanju ciljeva i izvršavanju funkcija iz svoje nadležnosti Centralna banka je nezavisna.

Član 2

Sjedište Centralne banke je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 6.

Član 3

Centralna banka je pravno lice, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i ovim statutom.

Član 4

Centralna banka ima pečat i štambilj.

Pečat Centralne banke je u obliku kruga i sadrži Grb Crne Gore, naziv "Crna Gora" i naziv i sjedište Centralne banke.

Tekst pečata Centralne banke ispisuje se u koncentričnim krugovima oko Grba Crne Gore, na crnogorskom jeziku.

Pečat Centralne banke je prečnika 32 mm, a izrađen je od gume ili drugog odgovarajućeg materijala.

Centralna banka može imati pečat i manjeg prečnika, koji ne može biti manji od 20 mm niti veći od 28 mm, ukoliko je njegova upotreba podesnija.

Sadržina pečata iz stava 5 ovog člana, istovjetna je i ispisuje se na način kao i sadržina pečata iz stava 2 ovog člana.

Centralna banka može imati više primjeraka pečata iste veličine, a svaki primjerak mora da sadrži oznaku rednog broja.

Centralna banka može imati i jedan pečat za suvi otisak.

Centralna banka može imati i elektronski pečat, u skladu sa zakonom.

Centralna banka ima štambilj pravougaonog oblika sa nazivom i sjedištem Centralne banke.

Način upotrebe, rukovanje, čuvanje i broj pečata i štambilja bliže se uređuju aktom koji donosi guverner Centralne banke (u daljem tekstu: guverner).

Član 5

Centralna banka ima svoj logo, čiji se način upotrebe, izgled i sadržina uređuju aktom koji donosi guverner.

II. ZASTUPANJE, PREDSTAVLJANJE I POTPISIVANJE

Član 6

Centralnu banku zastupa guverner.

Guverner može ovlastiti viceguvernera, lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima i drugog zaposlenog u Centralnoj banci da, u ime i za račun Centralne banke, zaključi pojedini pravni posao i preduzme određenu pravnu radnju.

Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana daje se u pisanoj formi i njime se određuju njegov obim, sadržina i rok važenja, s tim da se može dati i u obliku punomoćja.

Guverner može ovlastiti i lice koje nije zaposleno u Centralnoj banci da zastupa Centralnu banku u zaštiti njenih imovinskih i drugih interesa u zemlji i inostranstvu.

Ovlašćenje iz stava 4 ovog člana daje se u pisanoj formi kao punomoćje, koje može biti opšte ili posebno i ograničeno ili neograničeno.

Član 7

Centralnu banku predstavlja guverner u zemlji i inostranstvu.

Centralnu banku u zemlji i inostranstvu može predstavljati i viceguverner u skladu sa ovlašćenjem guvernera.

Guverner može odrediti da u pojedinim slučajevima Centralnu banku u zemlji i inostranstvu predstavlja i lice sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima i/ili drugi zaposleni.

Član 8

Propise i druge akte Savjeta Centralne banke (u daljem tekstu: Savjet) potpisuje guverner kao predsjedavajući Savjeta, a u slučaju njegove spriječenosti da prisustvuje sjednici Savjeta, član Savjeta koji je predsjedavao sjednicom Savjeta.

Ostale akte i dokumente Centralne banke potpisuje guverner.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, akte i dokumente Centralne banke može potpisati viceguverner ili drugi zaposleni Centralne banke u granicama ovlašćenja i na način utvrđen posebnom odlukom koju donosi guverner.

Zaposleni Centralne banke mogu biti ovlašćeni da potpisuju akte i dokumente Centralne banke pojedinačno ili zajednički.

O pravu na potpisivanje i datim ovlašćenjima za potpisivanje vodi se posebna evidencija.

Prilikom potpisivanja može se umjesto originalnog potpisa koristiti faksimil.

Način upotrebe, rukovanje, čuvanje i broj faksimila uređuju se aktom koji donosi guverner.

III. UPRAVLJANJE CENTRALNOM BANKOM

Član 9

Centralnom bankom upravlja Savjet u skladu sa Zakonom i ovim statutom.

Član 10

Politiku za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke Savjet utvrđuje najkasnije do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.

Savjet daje mišljenje Vladi Crne Gore na strategiju o upravljanju dugom, u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Savjet predlaže jednog člana Upravnog odbora Fonda za zaštitu depozita, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita.

Član 11

Savjet utvrđuje sve neophodne mjere za izvršavanje funkcija Centralne banke utvrđenih zakonom, a naročito:

- mjere monetarne politike;
- mjere radi održavanja stabilnosti finansijskog sistema kao cjeline;
- zaštitne mjere u skladu sa zakonom kojim se uređuju tekući i kapitalni poslovi sa inostranstvom.

Član 12

Savjet može posebnom odlukom prenijeti pojedine poslove iz svoje nadležnosti na guvernera.

Za zakonito, stručno i blagovremeno izvršavanje prenetih poslova guverner je odgovoran Savjetu.

Član 13

O poslovima iz svoje nadležnosti Savjet odlučuje u skladu sa Zakonom i na način utvrđen poslovníkom o radu.

Politike, propise, akte i dokumenta koji se razmatraju i usvajaju ili donose u izvršavanju nadležnosti Savjeta, Savjetu predlaže guverner.

Članovi Savjeta mogu Savjetu dati inicijativu za donošenje akata i dokumenata iz stava 2 ovog člana.

IV. RUKOVOĐENJE CENTRALNOM BANKOM

Član 14

Centralnom bankom rukovodi guverner, u skladu sa Zakonom i ovim statutom.

Član 15

Guverner se stara o izvršavanju politike Centralne banke i odluka Savjeta i donosi instrukcije za jedinstvenu primjenu propisa koje donosi Savjet.

Guverner donosi akte iz svoje nadležnosti.

Guverner može, kada to ocijeni cjelishodnim, zatražiti od Savjeta mišljenje o pitanju iz svoje nadležnosti.

Član 16

Guverner, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu, donosi program rada Centralne banke kojim se utvrđuju aktivnosti za izvršavanje politike Centralne banke.

Član 17

Kada se zakonom ili drugim propisom utvrdi da o određenom pitanju, koje nije određeno Zakonom ili ovim statutom, odlučuje Centralna banka, o tom pitanju odlučuje Savjet ili guverner, u skladu sa principima na osnovu kojih je podijeljena njihova nadležnost, što procjenjuje Savjet.

Član 18

Guverner posebnom odlukom određuje viceguvernera koji ga zamjenjuje za vrijeme njegovog odsustva.

Član 19

Guverner može posebnom odlukom određene poslove iz svoje nadležnosti prenijeti na viceguvernera.

Za zakonito, stručno i blagovremeno izvršavanje prenijetih poslova viceguverner je odgovoran guverneru.

Član 20

Guverner, viceguverneri, glavni interni revizor, glavni ekonomista, izvršni direktor, šef kabineta guvernera, savjetnici guvernera i rukovodioci osnovnih organizacionih jedinica koji su neposredno odgovorni guverneru čine kolegijum guvernera (u daljem tekstu: Kolegijum).

Sastancima Kolegijuma mogu, po pozivu, prisustvovati i drugi zaposleni u Centralnoj banci.

Sastanke Kolegijuma saziva guverner.

Član 21

Guverner može formirati stalna i privremena stručna i savjetodavna radna tijela (komisije, radne grupe, komitete, odbore i dr.) i donositi akte kojima uređuje njihov rad.

V. ORGANIZACIJA POSLOVANJA CENTRALNE BANKE

Član 22

Izvršavanje poslova iz nadležnosti Centralne banke organizuje se na način kojim se obezbjeđuje jedinstvenost, cjelovitost, efikasnost i racionalnost.

Opštim aktom o unutrašnjoj organizaciji poslovanja Centralne banke, koji donosi guverner, utvrđuje se organizaciona struktura Centralne banke i naziv i djelokrug rada pojedinih organizacionih jedinica.

Član 23

Organizacione jedinice su dužne da međusobno sarađuju, usklađuju svoje poslovanje i jedinstveno nastupaju u obavljanju poslova iz nadležnosti Centralne banke.

Član 24

Poslovi koje zaposleni obavljaju u Centralnoj banci razvrstavaju se prema prirodi, značaju, složenosti i odgovornosti.

Opštim aktom o sistematizaciji radnih mjesta, koji donosi guverner, utvrđuju se jedinstveni nazivi radnih mjesta, opis poslova, broj izvršilaca i posebni uslovi za obavljanje određenih poslova.

VI. LICA SA POSEBNIM OVLAŠĆENJIMA I ODGOVORNOSTIMA

Član 25

Lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima su:

- 1) glavni interni revizor;
- 2) glavni ekonomista;
- 3) izvršni direktor;
- 4) sekretar Savjeta;
- 5) šef kabineta guvernera;
- 6) savjetnici guvernera;
- 7) direktori sektora, i
- 8) direktori direkcija.

Lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima imenuje i razrješava guverner, osim lica koja se na drugačiji način imenuju i razrješavaju u skladu sa Zakonom i ovim statutom.

Nakon razrješavanja, lice iz stava 1 ovog člana raspoređuje se na poslove u Centralnoj banci koji odgovaraju njegovim stručnim kvalifikacijama i radnom iskustvu, osim kada to lice ne prihvati ponuđeni raspored, u kom slučaju mu prestaje radni odnos u Centralnoj banci, uz isplatu otpremnine u visini od 12 bruto zarada tog lica, koja je isplaćena u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem je radni odnos tom licu prestao.

Pravo iz stava 3 ovog člana licama sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima utvrđuje se ugovorom o radu.

Član 26

Glavni interni revizor rukovodi internom revizijom, koja obavlja poslove u skladu sa Zakonom i opštim aktom kojim se uređuje interna revizija.

Glavnog internog revizora imenuje guverner, uz saglasnost Savjeta, a razrješava se iz razloga utvrđenih Zakonom za razrješavanje člana Savjeta.

Član 26a

Centralna banka ima glavnog ekonomistu koji se stara o prikupljanju i analizi podataka za makroekonomska i finansijska istraživanja i prognoze, predlaže preporuke koje se daju Vladi Crne Gore u oblasti ekonomske politike, daje predloge koji se odnose na politiku Centralne banke, daje savjete guverneru i Savjetu Centralne banke o makroekonomskim i monetarnim pitanjima iz nadležnosti Centralne banke, učestvuje u pripremi izvještaja o radu Centralne banke i obavlja druge poslove koje posebnom odlukom utvrdi guverner.

Glavnog ekonomistu imenuje guverner iz reda uglednih ekonomista sa iskustvom u oblasti makroekonomskih i finansijskih istraživanja i prognoza.

Glavni ekonomista prisustvuje sjednicama Savjeta.

Glavni ekonomista za svoj rad odgovoran je guverneru.

Član 27

Izvršni direktor organizuje i koordinira izvršavanje poslova koje posebnom odlukom utvrdi guverner.

Za zakonito, stručno i blagovremeno izvršavanje utvrđenih poslova izvršni direktor je odgovoran guverneru.

Član 28

Sekretar Savjeta obavlja poslove utvrđene poslovníkom o radu Savjeta i ugovorom o radu.

Sekretara Savjeta imenuje i razrješava guverner, po prethodno pribavljenom mišljenju Savjeta.

Sekretara Savjeta, u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti da prisustvuje sjednici Savjeta, zamjenjuje lice koje odredi guverner.

Sekretar Savjeta za svoj rad odgovoran je Savjetu i guverneru.

VII. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH

Član 29

Prava i obaveze guvernera i viceguvernera iz radnog odnosa uređuju se ugovorom o radu, u skladu sa Zakonom, opštim propisima o radu, ovim statutom i aktima Savjeta.

Član 30

Na prava i obaveze zaposlenih u Centralnoj banci primjenjuju se opšti propisi o radu, ako Zakonom nije drugačije određeno i kolektivni ugovor.

Kolektivni ugovor u ime Centralne banke kao poslodavca potpisuje guverner ili lice koje on ovlasti.

O pravima i obavezama iz radnog odnosa zaposlenih odlučuje guverner ili lice koje on ovlasti.

Član 31

Zaposleni je dužan da obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen u Centralnoj banci i da postupa u skladu sa zakonom i drugim propisom, opštim aktima i nalogima guvernera i drugih nadređenih.

Zaposleni imaju pravo na zaradu koja se utvrđuje u skladu sa Kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

Član 32

Zaposleni imaju pravo i obavezu da se u toku rada stručno osposobljavaju i usavršavaju za kvalitetnije i efikasnije obavljanje poslova.

Centralna banka je dužna da omogući zaposlenima stručno osposobljavanje i usavršavanje kada to zahtjeva potreba procesa rada i uvođenje novog načina i organizacije rada.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih bliže se uređuje opštim aktom.

Član 33

Zaposleni su dužni da se pri obavljanju poslova ponašaju na način kojim se: obezbjeđuje poštovanje najviših standarda poslovnog ponašanja i političke neutralnosti, obezbjeđuje posvećenost poslovima i lojalnost u njihovom obavljanju, izbjegava nastajanje sukoba interesa, sprječava nanošenje štete ugledu Centralne banke, obezbjeđuje zaštita podataka i poštovanje obaveze čuvanja tajne i zabrana davanja poverljivih informacija.

Pravila ponašanja zaposlenih bliže se uređuju etičkim kodeksom, koji donosi guverner.

VIII. NORMATIVNE AKTIVNOSTI CENTRALNE BANKE

Član 34

U Centralnoj banci donose se propisi, opšti akti i obavezujući pojedinačni akti.

Član 35

Savjet donosi propise u formi odluka.

Instrukcije za jedinstvenu primjenu propisa iz stava 1 ovog člana donosi guverner.

Instrukcije iz stava 2 ovog člana dostavljaju se unutrašnjoj organizacionoj jedinici na čiji se rad odnose, a u slučaju da se odnose na rad svih ili više unutrašnjih organizacionih jedinica, instrukcije se mogu objaviti isticanjem na oglasnoj tabli i/ili na intranet-u.

Savjet i guverner obavezujuće pojedinačne akte donose u formi rješenja ili zaključka.

Član 36

Savjet, na predlog guvernera, utvrđuje nacрте zakona koji su vezani za ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke.

Savjet, na predlog guvernera, razmatra i utvrđuje mišljenje na nacрте i/ili predloge zakona koje Centralnoj banci dostavi Vlada ili nadležni organ državne uprave, a koji se odnose na finansijski sistem i od uticaja su na ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, kada se ocijeni cjelishodnim i u slučaju hitnosti, uz saglasnost Savjeta, mišljenje na nacрте i/ili predloge zakona može dati guverner.

Član 37

Guverner donosi pravilnike, uputstva, odluke i druge opšte akte koji se odnose na unutrašnje poslovanje Centralne banke, koji moraju biti u skladu sa Zakonom i ovim statutom, kao i druge akte u skladu sa zakonom.

Opšti akti iz stava 1 ovog člana objavljuju se isticanjem na oglasnoj tabli i/ili na intranet-u.

Član 38

Opšte akta iz člana 37 ovog statuta guverner donosi po sopstvenoj inicijativi.

Opšte akta iz člana 37 ovog statuta guverner može donijeti i na inicijativu člana Savjeta i/ili lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima.

Inicijativa iz stava 2 ovog člana podnosi se guverneru u pisanom obliku, sa obrazloženjem.

Ukoliko usvoji inicijativu iz stava 2 ovog člana, guverner pokreće postupak za donošenje opšteg akta.

Postupak za donošenje opšteg akta pokreće se određivanjem unutrašnje organizacione jedinice ili formiranjem radnog tijela ili tima koji će izraditi predlog opšteg akta.

Član 39

Savjet utvrđuje strategije za poslovanje Centralne banke, u okviru svojih nadležnosti.

Guverner može utvrditi opšte smjernice za poslovanje Centralne banke.

Guverner utvrđuje procedure za rad organizacionih djelova Centralne banke.

Član 40

Konačna pravno-tehnička redakcija predloga propisa i opštih akata iz nadležnosti Savjeta vrši se u kabinetu guvernera.

IX. PRIHODI I RASHODI

Član 41

Godišnjim finansijskim planom Centralne banke, u skladu sa Zakonom, planiraju se prihodi i rashodi za tu finansijsku godinu.

Uz plan iz stava 1 ovog člana sačinjavaju se plan investicija i plan novčanih tokova.

Član 42

U slučaju da se godišnji finansijski plan ne donese do 31. decembra tekuće za narednu godinu, finansiranje Centralne banke se, do donošenja finansijskog plana, vrši prema finansijskom planu iz prethodne godine, najviše do visine 1/12 prihoda i rashoda iz tog finansijskog plana mjesečno.

X. JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 43

Centralna banka obavještava javnost o svom radu davanjem saopštenja, informacija, objavljivanjem izvještaja, izdavanjem službenih publikacija, održavanjem konferencija za štampu i sl.

Savjet obavještava javnost o svojim odlukama na način utvrđen Zakonom i poslovníkom o radu.

Član 44

Podatke i obavještenja o radu Centralne banke daje guverner, a mogu ih dati i viceguverner ili drugi zaposleni kada ih guverner ovlasti.

Lica iz stava 1 ovog člana uskratiće davanje podataka i obavještenja ako oni predstavljaju tajnu ili ako bi davanje tih podataka i obavještenja štetilo interesu Centralne banke.

Član 45

Radi potpunijeg informisanja javnosti, Centralna banka može izdavati bilten Centralne banke i druge publikacije ili informativna glasila.

Programsku koncepciju publikacije ili informativnog glasila i uslove njihovog izdavanja utvrđuje guverner ili lice koje ovlasti.

Član 46

Centralna banka ima svoju internet stranicu.

Sadržinu i izgled internet stranice i način prezentacije podataka i informacija odobrava guverner.

Centralna banka ima svoju intranet prezentaciju za informisanje zaposlenih.

XI. TAJNOST INFORMACIJA I PODATAKA

Član 47

Kao tajne informacije i podaci mogu se odrediti informacije i podaci čijim bi otkrivanjem mogla nastupiti šteta po ostvarivanje ciljeva i izvršavanje funkcija Centralne banke ili mogao biti narušen ugled Centralne banke.

Opštim aktom bliže se određuju podaci, informacije i dokumenti koji se smatraju tajnom, način postupanja sa tim podacima, informacijama i dokumentima, mjere njihove zaštite i postupak u slučaju njihovog nestanka ili otkrivanja.

Opšti akt iz stava 2 ovog člana donosi Savjet.

Član 48

Članovi Savjeta i zaposleni u Centralnoj banci dužni su da čuvaju tajnu u skladu Zakonom i opštim aktom iz člana 47 stav 2 ovog statuta, bez obzira na način na koji su je saznali.

XII. IZMJENE I DOPUNE STATUTA

Član 49

Predlog za izmjenu i dopunu ovog statuta daje guverner.

Inicijativu za izmjenu i dopunu ovog statuta može dati član Savjeta.

O izmjeni i dopuni ovog statuta odlučuje Savjet na način i po postupku propisanom za donošenje statuta.

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50

Opšti akti donijeti na osnovu Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 46/10, 06/13 i 70/17) i Statuta Centralne banke Crne Gore ("Službeni list CG", br. 66/10 i 24/13) uskladiće se sa odredbama Zakona i ovog statuta u roku utvrđenom Zakonom.

Član 51

Stupanjem na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut Centralne banke Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 66/10 i 24/13).

Član 52

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE